

Gradska knjižnica i čitaonica Virovitica
Županijska matična služba
Trg bana J. Jelačića 5
33 000 Virovitica
tel.: 033/721-734
e-pošta: silvija@knjiznicavirovitica.hr
KLASA: 001-02/18-02/1
Ur. broj: 2189-51-02-18-1
U Virovitici, 12. siječnja 2017.

- Ministarstvo kulture
- Nacionalna i sveučilišna knjižnica

**IZVJEŠĆE O RADU ŽUPANIJSKE MATIČNE SLUŽBE
VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE ZA 2017. GODINU**
Rad s narodnim knjižnicama

UVOD

Na temelju članka 31. *Zakona o knjižnicama (NN 105/97, 5/98 i 104/00)* i članka 9. *Pravilnika o matičnoj djelatnosti knjižnica u Republici Hrvatskoj (NN 43/01)*, ministar kulture Božo Biškupić na prijedlog Hrvatskog knjižničnog vijeća i uz prethodnu suglasnost ministra znanosti, obrazovanja i športa odredio je da Gradska knjižnica i čitaonica Virovitica obavlja temeljnu djelatnost Županijske matične narodne knjižnice za narodne i školske knjižnice na području Virovitičko-podravске županije. Rješenje je stupilo na snagu 24. lipnja 2008. godine.

Voditeljicom Matične službe imenovana je Silvija Perić, dipl. knjižničarka.

Područje rada sa školskim knjižnicama nalazi se u zasebnom izvješću.

Prema *Pravilniku o matičnoj djelatnosti knjižnica u RH, (NN 43/01)*, poslovi se dijele na temeljne i razvojne.

TEMELJNI POSLOVI

1. MREŽA KNJIŽNICA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

1.a Mreža narodnih knjižnica

Virovitičko-podravská županija prostire se na ukupnoj površini od 2.021 km² odnosno 3,57 % površine Hrvatske i tako je 13. županija po veličini. Prema posljednjem popisu stanovništva, iz 2011. godine, Županija ima 84586 stanovnika, 1,9 % od ukupnog broja stanovništva Hrvatske.

Virovitičko-podravská županija u svom sastavu ima 188 naselja, od kojih 3 grada i 13 općina.

U Virovitici, Orahovici i Slatini živi 40225 stanovnika ili 47 %, a 53 % živi u selima i zaseocima organiziranim u 13 općina.

Mrežu knjižnica Virovitičko-podravské županije čine slijedeće knjižnice:

- Gradska knjižnica i čitaonica Virovitica
- Gradska knjižnica Slatina
- Gradska knjižnica Orahovica
- Knjižnica i čitaonica Pitomača
- Općinska knjižnica "M. Gubec" Suhopolje

Mrežom knjižnica obuhvaćeno je 56920 stanovnika što je 67 % od ukupnog broja stanovnika Županije. Iako *Zakon o knjižnicama (NN 105/1997)*, čl. 9. govori o obvezi osnivanja narodnih knjižnica u svakom gradu i općini, u VPŽ-i ostaje 11 općina ili 27666 stanovnika koji nemaju knjižnicu.

Četiri knjižnice su samostalne, a Općinska knjižnica "Matija Gubec" Suhopolje i dalje je u sastavu Općine te je povremeno otvorena za svoje korisnike od 2002. Status Općinske knjižnice "M.Gubec" u Suhopolju nije riješen ni tijekom 2017. godine.

Gradska knjižnica i čitaonica Virovitica i 2017. godine nastoji pokrenuti bibliobusnu službu u Virovitičko-podravskoj županiji te se je prijavila na Javni poziv za predlaganje javnih potreba u kulturi za 2018. u Ministarstvu kulture za nabavku bibliokombija.

Detaljna analiza stanja narodnih knjižnica u 2017. u odnosu na Standarde za narodne knjižnice u RH dostavit će se nakon prikupljanja i analize podataka o radu narodnih knjižnica u 2017.

1.b Mreža školskih knjižnica

Mrežu školskih knjižnica čine 18 osnovnoškolskih i 9 srednjoškolskih knjižnica.

1.c. Mreža specijalnih knjižnica

Samostanska knjižnica župe sv. Roka u Virovitici i Knjižnica Državnog arhiva u Virovitici.

1.d. Mreža visokoškolskih knjižnica

Knjižnica Visoke škole za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici.

1. PRAĆENJE RADA KNJIŽNICA i ANALIZA STANJA

Praćenje rada narodnih knjižnica obavlja se neposrednim uvidom u njihov rad te putem anketnog upitnika.

Tijekom 2017. stručni posjeti obavljeni su u Gradskoj knjižnici i čitaonici Slatina, Gradskoj knjižnici Orahovica te u Knjižnici i čitaonici Pitomača.

Početkom 2017. poslani su anketni upitnici o radu narodnih knjižnica u 2017. godini, a prikupljeni podaci su sumirani i tabelarno prikazani dostavljeni službama u NSK. Isto tako, napravljena je analiza i usporedba sa Standardima za narodne knjižnice te dostavljena Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici, Ministarstvu kulture RH.

Od 2017. prvi put se unose podaci u Sustav jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica. U 2017. godini unešeni su podaci koje su knjižnice poslale tako da knjižnice nisu samostalno unosile svoje podatke već će to činiti od slijedeće godine.

Ažuriran je adresar narodnih knjižnica.

2. FINANCIRANJE

U 2017. sredstva za nabavu knjižne i neknjižne građe za narodne knjižnice najvećim dijelom dolaze iz Ministarstva kulture putem natječaja za programe knjižnične djelatnosti, a dio sredstava knjižnice dobivaju od osnivača.

3. PROSTOR, UREĐENJE I OPREMA KNJIŽNICA

Gradska knjižnica i čitaonica u Virovitici, Knjižnica je smještena u adekvatnom prostoru, no s dislociranim spremištem u Antunovcu, koje još uvijek nije u potpunosti uređeno. Dio novonabavljene računalne opreme financiran je sredstvima dobivenim od strane Ministarstva kulture i vlastitim sredstvima.

Gradska knjižnica i čitaonica Slatina, nedostatan prostor, potrebno proširenje Dječjeg odjela na prostor bivšeg Zavičajnog muzeja, informatička oprema financirana sredstvima Ministarstva kulture i vlastitim sredstvima. Pružena pomoć Matične službe oko javljanja na Javni poziv za predlaganje javnih potreba u kulturi za 2018. u Ministarstvu kulture za adaptaciju prostora.

Gradska knjižnica Orahovica, prostor je potrebno proširiti i u potpunosti preurediti. Godinama nije bilo ulaganja u prostor i opremu knjižnice.

Knjižnica i čitaonica Pitomača, knjižnica je nabavljala računalnu opremu financiranu od strane osnivača i sredstava dobivenih od strane Ministarstva kulture.

4. STRUČNI NADZOR

Matična služba u stalnom je kontaktu s voditeljima i ravnateljima knjižnica naše županije.

U 2017. obavljena su dva stručna nadzora, u Gradskoj knjižnici i čitaonici Slatina i Gradskoj knjižnici Orahovica. A u Knjižnici i čitaonici Pitomača odlazilo se je nekoliko puta radi pomoći u prostornim rješenjima.

Matična služba redovito obavješćuje o stručnim skupovima, novostima u knjižničarstvu i kulturnim manifestacijama knjižnice u županiji. Vršiti stručno-savjetodavnu pomoć prilikom pojedinih knjižničnih poslova vezanih uz metode rada, otpis i reviziju, uređenje knjižnice te informatizaciju.

5. IZGRADNJA ZBIRKI I ZAŠTITA KNJIŽNIČNE GRAĐE

Matična služba sudjeluje u izradi plana nabave knjižne i neknjižne građe, a u suradnji s osnivačima, županijom i Ministarstvom kulture RH na osiguranju financijskih sredstava.

Posebna se pažnja posvećuje izgradnji fonda zavičajnih zbirki. Sve knjižnice u županiji imaju Zavičajnu zbirku.

Zbirka stručne knjižničarske literature BDI djeluje u Matičnoj službi.

6. DJELATNICI

U *Knjižnici i čitaonici Pitomača* kao privremeni ravnatelj imenovana je djelatnica koja ne ispunjava Zakonom propisane uvjete, te je *Knjižnica* od kolovoza 2015. otvorena na samo pola radnog vremena, koliko je djelatnica i prijavljena.

U *Gradskoj knjižnici i čitaonici Slatina* rade tri djelatnice, dvije dipl. knjižničarke i stručni prvostupnik ekonomije za informatički menadžment.

U *Gradskoj knjižnici Orahovica*, zaposlena je pomoćna knjižničarka i dipl. knjižničarka koja je ujedno i nova ravnateljica..

U *Gradskoj knjižnici i čitaonici Virovitica* radi 5 dipl. knjižničarki, 3 knjižničara i 4 pomoćna knjižničara, zamjena za knjižničarku na porodiljnom, te čistačica. U 2017. rade dvije knjižničarke po programu stručnog usavršavanja.

Općinska knjižnica i čitaonica „M. Gubec“ Suhopolje i dalje nema djelatnika ali nije niti riješila svoj status, povremeno otvara svoja vrata putem volontera.

RAZVOJNI POSLOVI

1. INFORMATIZACIJA

Matična knjižnica nastojala je unaprijediti djelatnost knjižnica, a posebno njihovo bolje povezivanje u jedinstveni informacijski sustav.

Četiri narodne knjižnice koriste računalni program Metelwin, te su umrežene i automatski provode svoje poslovanje.

Gradska knjižnica Orahovica koristi Crolist, ali još uvijek ima računalno obrađen tek dio knjižnične građe, te bi se radi poboljšanja međusobne suradnje knjižnica i njihovog boljeg povezivanja i Orahovica trebala računalno ujednačiti s ostalim knjižnicama naše županije.

2. EDUKACIJA

Matična služba redovito i sustavno odgovara na stručne upite pismenim i usmenim putem te pomaže u educiranju knjižničara s područja Županije. U suradnji s CSSU iz Nacionalne i sveučilišne knjižnice iz Zagreba, organiziran je stručni skup *Poticanje čitanja u digitalnom okruženju*. Skup je održan 05. lipnja a radionicu su vodile Alica Kolarić, Vjeruška Štivić i Žozefina Žentil-Barić. Sudjelovalo je 20 knjižničara iz školskih i narodnih knjižnica. Svim sudionicima podijeljene su potvrde o polasku.

3. IZLAGANJA

Perić, S.: *Poticanje čitanja u Virovitičko-podravskoj županiji*, 35. skupština Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja, Križevci, 26. svibnja, 2017.

Perić, S., Crnčić, D.: *Enciklopedistika u Virovitičko-podravskoj županiji s posebnim osvrtom na Gradsku knjižnicu i čitaonicu u Virovitici*, Virovitica, 25. listopada 2017.

OSTALI POSLOVI

- Sudjelovanje u radu Stručnog vijeća voditelja županijskih matičnih službi za narodne i školske knjižnice u NSK u Zagrebu. (24. ožujka 2017., 18. rujna 2017., 1. elektronska sjednica Stručnog vijeća voditelja županijskih matičnih službi, 21.-22. prosinca 2017.
- Sastanak o prijedlogu kriterija za financiranje rada županijskih matičnih službi za narodne i školske knjižnice, Zagreb, NSK, 07. prosinca 2017.
- Edukacija voditelja matičnih službi u *Sustavu jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica*, Zagreb, NSK, 15. siječnja 2017.
- Županijska stručna vijeća školskih knjižničara.
- Sastanci ravnatelja narodnih knjižnica Virovitičko-podravske županije,
- 35. godišnja skupština Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja (Križevci, 26. svibnja 2017.)
- 11. savjetovanje za narodne knjižnice (Crikvenica, 11.-13. listopada 2017.)
- Obilježavanje Dana Gradske knjižnice i čitaonice (Virovitica, 25. listopada.2017.)
- Obilježavanje Mjeseca hrvatske knjige (Virovitica, od 15. listopada do 15. studenog 2017.)
- 8. okrugli stol za školske knjižnice (Virovitica, 05. listopada 2017.)

Tijekom godine sudjelovanje u radu:

- Voditeljica Matične službe urednica je u časopisu Svezak, glasilu Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja.(sastanci 06. travnja 2017. ,Čazma, 26. listopada 2017., Bjelovar)
- Članica je Komisije za slobodan pristup informacijama, članica Programskog odbora 17. okruglog stola o slobodnom pristupu informacijama.

- Članica Programskog odbora 8. okruglog stola za školske knjižnice koji je održan u Gradskoj knjižnici i čitaonici Virovitica, 05. listopada 2017.
- Suraduje s javnim medijima: Virovitički list, Jutarnji list, Večernji list, Radio Virovitica i lokalni internetski portali.
- Tijekom godine, sudjeluje u radu i obavlja druge knjižničarske poslove po Odjelima Gradske knjižnice i čitaonice Virovitica, prema potrebi i odluci ravnateljice Višnje Romaj, prof.

Matična služba Virovitičko-podravske županije redovito izrađuje planove, programe i izvješća, te suraduje s Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom u Zagrebu, Ministarstvom kulture, Virovitičko-podravskom županijom, Gradom Virovitica, županijskim matičnim knjižnicama u Republici Hrvatskoj, gradovima i općinama Virovitičko-podravske županije, narodnim knjižnicama u županiji te ostalim ustanovama i pojedincima.

Ravnateljica Gradske knjižnice i čitaonice
Višnja Romaj, prof. i dipl. knjižničarka

Voditeljica Županijske matične službe
Silvija Perić, prof. i dipl. knjižničarka